

Najznamenitejši bolgarski zgodovinar pa je že prej omenjeni *Marin Drinov*. Rodil se je l. 1838. v Panagjurištu, izučil se je v Moskvi ter je bil sedem let odgojitelj v neki ruski plemenitaški obitelji. Od l. 1871. je profesor slavistike na vseučilišču v Harkovu. Ko je ruska vojska oslobodila Bolgarijo, bil je nekaj časa načelnik odseka „za ljudsko omiko“ ter je jako skrbel za povzdigo bolgarskega šolstva. Njegova najznamenitejša dela so: „Zaselenie balkanskago poluostrva Slavjanimi“ (Moskva 1871 ruski), „Južnye Slavjane i Vizantija v X. v.“ (Moskva 1876), „Pogled vrch proischoždanie-to na blgarskij narod i načalo-to na blgarska-ta istorija“ (Dunaj l. 1869), „Istoričeski pregled na

blgarska-ta crkva ot samo-to načalo do dnes“ (Dunaj l. 1869.) Razven tega je raztresenih mnogo njegovih spisov po raznih bolgarskih časnikih, zlasti v „Periodičesko Spisanie“.

Modroslovnih spisov ima bolgarsko slovstvo še jako malo; celó prevodov ni. Do leta 1884. so imeli dve malovredni logiki in šele istega leta je Katarina Karavélova, žena bivšega ministerskega predsednika, preložila neko angleško učno knjigo na bolgarski jezik. — Kolikor se v obče more govoriti o modroslovnem smeru na bolgarskih šolah, prevladuje empirično modroslovje Milla Stuarda, v prejšnjih letih pa so vladali francoski enciklopedisti (po vplivu grških šol). (Konec.)

Glasba.

Skladbe „Glasbene Matice“.

„Glasbena Matica“ je izdala dva zvezka, obsegajoča sedem skladb.

Prvi zvezek se začneja z Aljaževim moškim zborom: „Občutki“. Melodija je krepka in odločna, harmonizacija jasna in se umika melodiji, da stopa zlasti v baritonu tem živeje na dan. V tej skladbi so res izraženi moški občutki. Pirnatov moški četverspev: „Pomlad in jesen“ kaže ravno nasprotni značaj. Nedostaje mu one jasnosti, zato se pa ugablja bolj v posameznosti in izkuša v kratkem podati različne misli. S tem trpi jednota. Foersterjev mešani četverspev „Kitica“ je izvrstna skladba. Čudimo se skladatelju, da on, ki ima tako v oblasti težavne oblike cerkvene glasbe, hkrati v posvetni glasbi zлага tako lahkotno in dovršeno. „Žalost“ je skladba, katera se popolnoma naslanja na narodno glasbo, pa kaže vendar, da ji je skladatelj vtisnil vsestransko svoj značaj. Samó začetek in konec sta prav za prav pesem. Srednji osmeroglasni zbor obdeluje preprost stavek v bujnih zvočnih kombinacijah, pa manjka mu podlage v besedilu, katero je ravno na tem mestu najbornejše. Prepričani smo, da bo naredil ta del velik utisek, če ga bo pel mogočen zbor. Cena: partitura s šestimi glasovi à 1 gld. 50 kr.

Scherzo, Intermezzo in Valček, za klavir zložil *K. Hoffmeister*. Op. 6. Cena 1 gld. 30 kr. — Gosp. Hoffmeistera skladbe za klavir imajo čisto moderno lice. Njegovi motivi se odlikujejo večinoma z lepim ritmom in z neko fantastično drznostjo. Včasih se nam zdi, da ta drznost izhaja iz želje po originalnosti, in takrat ni prijetna. Gospod skladatelj zna stvariti jako nežne in blagodejne motive, pa večkrat jih hipoma preseka s kakim trdim stavkom, da pokvari užitek. Tak je n. pr. konec valčka. Najbolj nam še ugaja „Intermezzo“, kateri

je res melodična skladba, pa tudi v drugih skladbah se kaže poleg pretiravanja — odločno hrepenenje po višji, izredni lepoti.

Domu in ljubezni. Za moški zbor in tenor-solo uglasbil Anton Nedvěd. — Ta prijetni, ne-težavni zbor je namenjen srednjim močem; zložen je z ono elegantno jednostavnostjo, katera je lastna g. skladatelju. Dobi se pri njem partitura s štirimi glasovi za 60 kr., posamezni glasovi za 5 kr.

Cerkvena glasba.

Missa pro defunctis ad IV. voces inaequales aut una voce cum organo. Auctore Ig. Hladnik, op. 23. V Ljubljani. 1895. Tiskal Blažnik. Dobi se v „Katoliški bukvarni“ in pri gospodu skladatelju v Novem mestu. Cena 40 kr. — Ta maša ima popoln tekst. Zložena je primerno svojemu namenu. Skladatelj ni uporabil ničesar, kar bi ne bilo skladno z „mašo za mrtve“ in se je držal najožjih mej, da nam podá skladbo, ki zadostuje zahtevam cerkvene umetnosti in se dá izvajati s škromnimi pripomočki, tudi z jednim samim pevcem, če ni drugače. Blagodejna skromnost diči to skladbo in jo dela tembolj prikladno njenemu namenu.

Za pouk.

Poduk v igranju na citrah. Sestavil Fran Sal. Koželjski. I. zvezek. Založil L. Schwentner, knjigarna v Brežicah ob Savi. Cena 1 gld. 50 kr. — S tem delom dobé naši citrarji polagoma popolno šolo, da se temeljito naučé igranja. Kakor kaže ta prvi zvezek, bo delo obsegalo vse, česar potrebuje igralec v teoretičnem in praktičnem oziru. Začenja z uvodnimi pojmi o glasbi, o notah, o citrah sploh, o strunah, podaje za vajo najprej